

Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci

Internet - ogólnosiwiatowa sieć komputerowa, która jest połączeniem wielu tysięcy sieci lokalnych. Mnóstwo odbiorców nie wyobraża sobie życia bez Internetu. Wśród nich są również nasze dzieci.

Internet jest obecnie jednym z najbardziej popularnych środków masowych przekazu wykorzystywanych w niemalże wszystkich dziedzinach życia. Dzięki niemu mamy szybki i łatwy dostęp do wiadomości, informacji kulturalnych, sportowych, wiedzy fachowej. Ale jest to również doskonały sposób na komunikowanie się, robienie zakupów czy też dokonywanie transakcji bankowych. Należy uświadomić sobie, że każdy kto korzysta z usług oferowanych w sieci jest konsumentem i każdy powinien czuć się bezpiecznie dokując różnego rodzaju czynności za jego pośrednictwem. Każdy, a przede wszystkim dzieci.

Oto lista zagrożeń, na które rodzice małych internautów powinni zwrócić szczególną uwagę.

Czas przebywania w sieci

Jak wynika z ostatnich badań, ponad 30 procent dzieci w wieku 10-15 lat spędza w sieci nawet dwie godziny dziennie. Co więcej, 13 procent deklaruje, że jest aktywna online aż od 2 do 4 godzin na dobę.

Do niedawna uzależnienie od komputera stanowiło w Polsce problem czysto teoretyczny, który interesował głównie specjalistów. W ciągu ostatnich dwóch lat stało się problemem realnie występującym, z którym trzeba będzie się zmierzyć. Należy się spodziewać, że wzrastająca dostępność komputerów, a więc także Internetu i gier, oraz upowszechnienie umiejętności posługiwania się medium informatycznym spowodują narastanie typowych zaburzeń, zwłaszcza u dzieci i młodzieży. Bowiern w Polsce, w odróżnieniu od krajów wysoko uprzemysłowionych, statystyczny użytkownik komputera jest człowiekiem bardzo młodym. Jak wiadomo proces uzależniania się osób młodych, z nie do końca uformowaną osobowością, przebiega znacznie szybciej. Co, oprócz zbyt długiego przesiadywania przed ekranem komputera, powinno jeszcze zwrócić uwagę czujnych rodziców? Niepokojąca jest na pewno sytuacja, w której mały internauta, z powodu wirtualnych aktywności zaniedbuje obowiązki rodzinne i szkolne, zapomina o dawnych zainteresowaniach, a na próby ograniczenia jego dostępu do sieci, reaguje agresją i rozdrażnieniem.

Kontakty z nieznanymi

W Internecie dzieci wchodzą w liczne interakcje z innymi osobami – zarówno tymi, które poznały już wcześniej osobiście, jak i z tymi poznanymi dopiero w sieci. W ten sposób, zaspokajają potrzebę przynależenia do określonej społeczności, wymieniają się informacjami, czy rozwijają swoje zainteresowania, ale mogą stać się także ofiarą nadużyć ze strony obcych. Warto uświadomić dziecku, że w Internecie bardzo łatwo udawać kogoś, kim się nie jest i nauczyć je, że osoby, które poznaje w sieci, w rzeczywistości mogą nie być tymi, za które się podają. Może to prowadzić do uwiedzenia i seksualnego wykorzystania dziecka.

Uwodzenie i wykorzystanie seksualne dzieci przez sprawców kontaktujących się z ofiarami online (online grooming) – zjawisko niezwykle niebezpieczne ze względu na daleko idące konsekwencje i zagrożenie poważną traumą. Jest to szczególna relacja tworzona w Internecie między osobami dorosłymi a dzieckiem w celu ich uwiedzenia i seksualnego wykorzystania.

Cyberprzemoc

Przemoc przy użyciu nowych mediów stanowi jedno z najpoważniejszych zagrożeń, z jakimi mogą mieć kontakt młodzi internauci, szczególnie w wieku gimnazjalnym. Przemoc rówieśnicza z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Technologie te to głównie Internet i telefony komórkowe. Specyfika tych technologii powoduje, że nawet błahy akty cyberprzemocy stanowią dla ofiar poważny problem, z którym często nie potrafią sobie poradzić. Problem ten w oczywisty sposób dotyczy szkół. W klasie, szatni, świetlicy, stołówce czy na boisku szkolnym dochodzi do aktów przemocy z użyciem telefonów komórkowych lub Internetu. Coraz częściej konflikty pomiędzy rówieśnikami przenoszone są do Sieci. Wprowadzając malucha w świat nowych mediów, warto uświadomić go, że w wirtualnej rzeczywistości obowiązują takie same zasady szacunku dla ludzi, jak i poza nią.

Niebezpieczne treści

W pierwszej kolejności w tej kategorii wymieniane są materiały pornograficzne, które mimo prawnych zakazów ciągle są w bardzo łatwy sposób dostępne także dla niepełnoletnich użytkowników. W sieci znajduje się wiele treści, które nie są przeznaczone dla młodych internautów. Część z nich może stanowić potencjalne zagrożenie dla rozwoju dzieci. To m.in. materiały pornograficzne, obrazy i filmy prezentujące przemoc i okrucieństwo, treści ksenofobiczne i rasistowskie, tzw. mowę nienawiści, czy wreszcie treści promujące zachowania autodestrukcyjne, takie jak: anoreksja, samookaleczenia czy samobójstwo.

Zagrożenie prywatności

Korzystając z mediów społecznościowych, młodzi internauci często umieszczają w sieci własne zdjęcia, filmy, teksty i komentarze. Powszechne korzystanie przez dzieci i młodzież z tysięcy aplikacji oraz usług internetowych sprzyja, często nawet nieświadomemu, udostępnianiu przez nie swoich danych osobowych. Jednocześnie takie zachowania w świecie wirtualnym mogą mieć poważne konsekwencje w świecie realnym, powodując wzrost zagrożeń dla bezpieczeństwa osobistego i prywatności nie tylko ich samych, ale także ich najbliższych czy znajomych. Uczniowie są najbardziej skłonni udostępniać swoje dane osobowe w przypadku korzystania z portali społecznościowych, wysyłania e-maili czy komunikatorów internetowych, natomiast najrzadziej upubliczniają swoje dane w przypadku chat-roomów, różnych forów czy blogów internetowych.

Tymczasem, prywatne treści, nierozważnie publikowane, mogą być dla nich źródłem zagrożeń. Warto ustalić z dzieckiem, jakie informacje na swój temat może zamieszczać w sieci, a jakich na pewno nie należy publikować. Dobrym pomysłem będzie także zabezpieczenie profilu dziecka silnym hasłem, aby dostęp do niego nie był możliwy dla osób trzecich. Ustrzeżcie to przed kradzieżą jego danych, czy publicznym udostępnieniem jego prywatnych materiałów.

Uczysz dziecko, jak należy zachowywać się w piaskownicy, na placu zabaw, przy przechodzeniu przez jezdnię. Pamiętaj również o udzielaniu wyraźnych wskazówek, jak należy zachowywać się w Internecie.

Brak należytej ostrożności w sieci może być dla dziecka równie niebezpieczny, jak brak ostrożności w prawdziwym życiu. Zachęcamy do opracowania wspólnie z dzieckiem zestawu zasad dotyczących korzystania z komputera i Internetu.

Bądź pierwszą osobą, która zapozna dziecko z Internetem. Pomocny może być projekt edukacyjny www.necio.pl, skierowany do dzieci w wieku 4-6 lat, poświęcony bezpiecznemu korzystaniu z Internetu, prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę we współpracy z Fundacją Orange.

Odkrywajcie wspólnie zasoby Internetu. Spróbujcie znaleźć strony, które zainteresują Wasze dzieci, a następnie zróbcie listę przyjaznych im stron (pomocny może być Katalog Bezpiecznych Stron dostępny na stronie www.sieciaki.pl).

Naucz dziecko podstawowych zasad bezpieczeństwa w Internecie. Uczul je na niebezpieczeństwa związane z nawiązywaniem nowych znajomości w Internecie. Podkreśl, że nie można ufać osobom poznanym w sieci, ani też wierzyć we wszystko, co o sobie mówią.

Ostrzeż dziecko przed ludźmi, którzy chcą mu zrobić krzywdę. Rozmawiaj o zagrożeniach czyhających w Internecie i sposobach ich unikania. Naucz swoje dziecko ostrożności przy podawaniu prywatnych danych – często dostęp do stron internetowych przeznaczonych dla najmłodszych wymaga ich wpisania.

Ważne jest, aby dziecko wiedziało, że podając takie informacje zawsze musi zapytać o zgodę swoich rodziców. Dziecko powinno zdawać sobie sprawę z niebezpieczeństw, jakie może przynieść ujawnienie swoich danych osobowych. Ustal z nim, żeby nigdy nie podawało przypadkowym osobom swojego imienia, nazwiska, adresu czy numeru telefonu i nie przysyłało zdjęć.

Wiele dzieci używa Internetu do rozwijania swoich zainteresowań i rozszerzenia wiedzy. Mali internauci powinni być jednak świadomi, że nie wszystkie znalezione w sieci informacje są wiarygodne. Naucz dziecko, że trzeba weryfikować znalezione w Internecie treści, korzystając z innych dostępnych źródeł (encyklopedie, książki, słowniki).

Bądź wyrozumiały dla swojego dziecka. Często zdarza się, że najmłodszy przypadkowo znajduje się na stronach adresowanych do dorosłych. Bywa, że w obawie przed karą boją się do tego przyznać. Ważne jest, żeby dziecko Ci ufało i mówiło o tego typu sytuacjach; by wiedziało, że zawsze, kiedy poczuje się niezręcznie, coś je zawstydzi lub przestraszy, może się do Ciebie zwrócić.

Pamiętaj, że dzieci często same obciążają się winą. Powiedz, jak ważne jest dla Ciebie to, by z Tobą rozmawiało. Doceń jego odwagę i zaufanie, jakim Cię obdarzyło. Powiedz swojemu dziecku, że zawsze może na Ciebie liczyć.

Zapoznaj dziecko z etykietą – zasadami dobrego zachowania w Internecie. Przypominaj mu o zasadach dobrego wychowania. W Internecie, podobnie jak w każdej dziedzinie naszego życia obowiązują takie reguły: powinno się być miłym, używać odpowiedniego słownictwa, itp. (zasady netykiety znajdziesz na stronie www.sieciaki.pl). Twoje dziecko powinno je znać.

Pamiętaj, że pozytywne strony Internetu przeważają nad jego negatywnymi stronami. Internet jest doskonałym źródłem wiedzy, jak również źródłem rozrywki.

Pozwól swojemu dziecku w świadomy i bezpieczny sposób w pełni korzystać z oferowanego przez sieć bogactwa.

Źródło: Internet